

SANDERZ, m. sing. (mineral.) Ett slags sandsten, som håller bly, koppar och tenn.

SANDBFORM, m. 2. Form för gjutning i sand.

SANDGÅNG, m. 2. Gång med påkörd sand, i park, trädgård, o. s. v.

SANDHAFRE, m. sing. En sort hafre, som trives bäst på sandjord.

SANDHED, f. 2. Hed med sandmark.

SANDIG, a. 2. Som består af, blandad med, uppfyllad af sand. *S. mark, jord, sjöbotten. S. trakt.*

SANDJORD, f. sing. Jordmån, som innehåller till det mesta sand (öfver 30 procent).

SANDKÄPELL, -- pä'll, n. 3. o. 5. (kem.) En tillställning, hvori sand upphettas, för att deri sätta glaskärl till afdunstningar, kokning eller distillering. [- capell.]

SANDKRYPARE, m. 5. Fisk af Cyprinslägdet, 6 till 8 tum lång, svartgrå, med gröna prickar. Cyprinus Gobio.

SANDKÄRRA, f. 1. 1) Kärra att köra sand uti. — 2) Kärra, lassad med sand.

SANDKÖRARE, m. 5. 1) En, som kör sand. — 2) Se *Sandåkare*.

SANDLILJA, f. 1. Ört med snöhvita, nästan klocklika blommor. Anthericum Liliago.

SANDLOPPA, f. 1. Se *Tschik*.

SANDLÖPARE, m. 5. Ett slags fågel, nära 8 tum lång, ofvan ljusgrå eller ock rödbrun och svartfläckig, med hvit mage. Arenaria.

SANDMANER, --ér, n. 5. Ett etsningssätt med användande af sand, för kopparstickstryck.

SANDMO, m. 2. Ofruktbart sandfält.

SANDMOSSA, f. 1. Se *Blasiemossa*.

SANDMUSSLA, f. 1. Ett slags mussla.

SANDMYLLA, f. sing. Lerhaltig jordmån med sand till 60—80 procent.

SANDMÅLERI, n. 3. Strömålari med färgad sand.

SANDNEGLIKA, sännndnä'jlicka, f. 1. En i sand växande art af Neglikeslägdet, med hvita, väluktande blommor. Dianthus arenarius.

SANDORM, m. 2. En art huggorm med ett litet mjukt horn på nosen. Vipera ammodytes.

SANDPAPPER, n. sing. Med fin, mycket skarp quartssand öfverdraget papper, hvilket vid vissa tillfällen begagnas såsom smergelpapper.

SANDPILL, m. 2. Se *Myrlejon*.

SANDRAK, sändrack, m. sing. Ett slags harts af det nordafrikanska barrträdet Thuja articulata, hvilket begagnas till fernissa. [Sandarak, Sandrack.]

SANDREFVEL, m. 2. pl. — *reflar*. I hafvet utlöpande sandås.

SANDREGN, n. 5. Regn, blandadt med sand, som upptages i luften af hvirflande och starkt elektriska moln, då de stryka fram nära utmed jorden.

SANDRIS, n. 3. Örtslägdet Draba.

SANDRULLING, m. 2. Fågel af Vadarne, 7 tum lång med pomeransgula ben och en bred svart gördel öfver bröstet. Charadrius Hiaticula.

SANDRÄTTA, f. 1. *Capska S-n*, djur af Gnagarne, stort som en kanin, med en bred och stark nos, tjenlig att gräfva i jorden. Bathyergus maritimus.

SANDRÖR, n. 5. Se *Sandhafre*.

SANDSKIFFER, m. sing. Ett slags skifrig sandsten.

SANDSTARR, m. sing. En art Starr, som planteras att hämma flygsand. Carex arenaria.

SANDSTEN, m. 2. Stenart, som vanligen är

en hopgyttring af sand. — *Ss. S-sarbete, -sberg, -sbrott.*

SANDSÄCK, m. 2. Med sand fylld säck, som nyttjas vid belägringar.

SANDTÅRTA, f. 1. Ett slags tårta, med en tjock blandning af hvitt franskt vin och finsiktadt socker struken emellan kakorna.

SANDTÅGT, f. 3. 1) Hämtning af sand ifrån en sandgrop, o. s. v. — 2) Rättigheten dertill.

SANDUR, n. 5. Se *Timglas*.

SANDVALL, m. 2. 1) Vall af sand. — 2) Hop af sand, som under tidens lopp bildat sig vid glacierer.

SANDÅL, m. 2. Mjukfenig benfisk, 6 till 10 tum lång, trind eller något fyrkantig, af grönbrun färg; gräfer sig djupt ned i sanden. Ammodytes Tobianus. Kallas äfv. Tobis.

SANDÖDLA, f. 1. Ett slags ödla, 9 till 10 tum lång, ofvan gråbrun, undra kroppsdelarne silfvergrå, skiftande i gröngult och svartprickig. Lacerta agilis.

SANDÖRT, f. 3. Örtslägdet Arenaria.

SANGVINISK, a. 2. (af lat. *Sanguis*, blod) Benämning på dem, som hafva ett lätt blod, äro mycket öppna för alla sinliga känslor och råka snart i passion. *S. komplexion*, fina, spända, retliga muskel- och nervtrådar; en tunn, röd, lätt flytande blod; kroppen vanligen blond, rödlett, qvick i rörelser. *S-t temperament*, då man har lätta och lifliga känslorörelser, med lätt uppväckta begär. *S-t-koleriskt temperament*, anlag till glädtighet och verksamhet. *S-t-flegmatiskt temperament*, benägenhet för hvila och välflefnad.

SANIKEL, sani'ck'l, m. 3. pl. — *kler*. Sår-läkande ört med hvita blommor. Sanicula europæa.

SANITET, --ét, f. 3. (lat. *Sanitas*) Sundhet.

SANITETSGODS, --étsgödds, n. 5. Ett slags sämre porslin.

SANITÄR, --är, a. 2. Som angår eller har afseende på helsan.

SANK, sänngk, a. 2. (af *Sjunka*) Lågländ och sumpig. *S. mark*.

SÄNK, sänngk. (af *Sjunka*; egentl. djup, botten) *Gå i s.*, sjunka till botten, gå i grund. *Skjuta i s.*, medelst grundskott försänka ett fartyg.

SÄNKHET, sänngkhét, f. 3. Egenskapen att vara sank.

SÄNK, sänngkt, adv. Lågt och vattensjukt. *Ligga s. Vara s. belägen.*

SÄNK, sänngkt. (lat. *Sanctus*) Helig. Brukas framför katolska helgons namn, t. ex.: *Sänkt Erik, Sänkt Olof*. Förkortas då vanligtvis till *S.*, *Sct.* ell. *S:t*, t. ex.: *S:t Erik*.

SÄNKTION, sänngktschön, f. 3. (lat. *Sanctio*) Stadfästelse. [Sanction.]

SÄNKTIONERA, sänngktschonëra, v. a. 1. (fr. *Sanctionner*) Stadfästa. [Sanct —.]

SÄNN, a. 2. neutr. *sant*. 1) Med rätta förhållandet, verkligheten, öfverensstämmande. *En s. berättelse. S-a skildringar, teckningar, uppgifter. Det är icke sant. Icke ett ord deraf är sant. Han säger aldrig ett sant ord. Det är sant ell. sant är, att man kan klaga, men ...*, visst kan man klaga, men ... (Fam.) *Det är sant ell. det var sant*, säges, när man plötsligt erinrar sig något. — *Syn.* Sanningsenlig. — 2) Af rätta slaget, verklig. *En s. vän. S. ånger.* — *Syn.* Sannskyldig, Verklig, Riktig, Rättskaffens, Äkta. — 3) Som verkligen tilldragit sig, verklig. *En s. händelse.* — *För sann*, adv. (föråldr.) Sannerligen. *Jag säger dig för s., att ...*